

Študijné materiály o GPP

7.3. Nábytok

Študijné materiály o GPP

Modul 1: Úvod

Modul 4: Hodnotenie
potrieb

Modul 2: Strategické
aspekty GPP

Modul 5: Obehové
obstarávanie

Modul 3: Právne
aspekty GPP

Modul 6: Zapojenie
trhu

Modul 7: Prevádzkový
(nábytok)

Environmentálne vplyvy

Ako vplýva nábytok na životné prostredie?

Krajiny EÚ-27 sú zodpovedné za približne 20% svetovej výroby nábytku.¹

Výroba nábytku v EÚ (2016) bola zodpovedná za 6,8 milióna ton CO₂.²

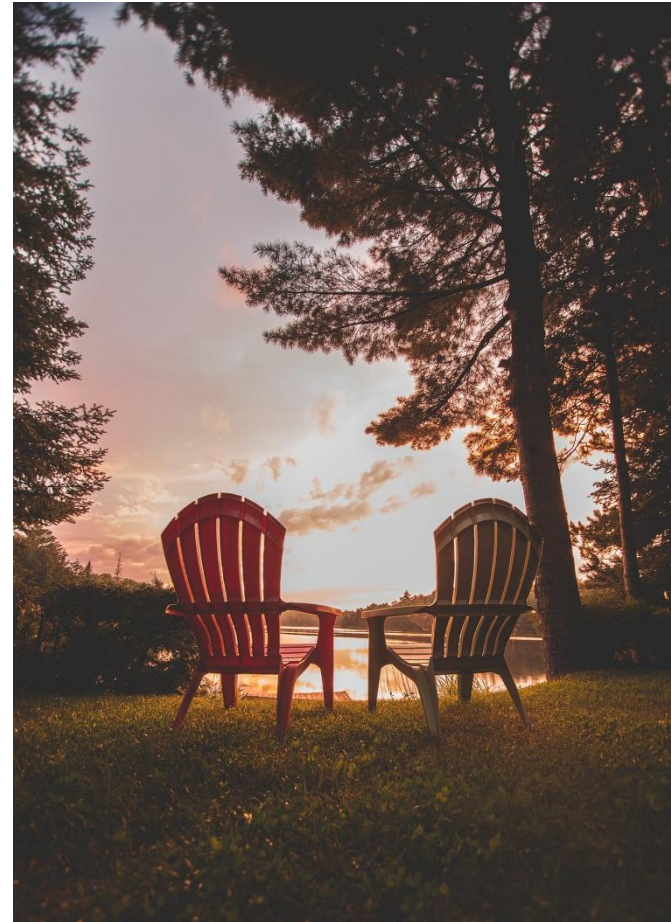
10 miliónov ton nábytku je spoločnosťami a spotrebiteľmi v EÚ vyhodnených každý rok.³

Environmentálne vplyvy

Životný cyklus nábytku

- Materiály a súčiastky - **najväčší environmentálny vplyv**
- Priemyselná výroba
- Balenie
- Distribúcia
- Použitie - **takmer žiadny environmentálny vplyv**
- Koniec životnosti

Environmentálne vplyvy

Prečo používať GPP pri obstarávaní nábytku

Široké zavedenie GPP pri nábytku by mohlo:

- Zvýšiť dostupnosť miestnych služieb a pracovných miest spojených s renováciou nábytku
- Stimulovať používanie recyklovaných materiálov
- Podporovať inovácie dizajnu v rámci opraviteľnosti
- Znížiť množstvo materiálu odvázaného na skládky

Rozsah

Tri prístupy GPP k nábytku

Obstarávanie renovácie nábytku predlžujúcej životnosť nábytku

Obstarávanie nového nábytku so zameraním na dlhú životnosť prostredníctvom trvanlivých materiálov, ľahkej opravy, náhradných dielov a záruk

Obstarávanie nábytku so službami nakladania na konci životnosti, vrátane prepojenia na „sociálnu ekonomiku“

Hodnotenie potrieb

Výber správneho prístupu

Dve kľúčové otázky:

- Vlastní už orgán nábytok, ktorý by mohol byť opakovane využitý alebo renovovaný?
- Ako dlho bude nábytok potrebný a čo sa s ním stane na konci životnosti?

Prehodnocovanie potreby

- Opakované použitie a oprava existujúceho nábytku sú šetrné k životnému prostrediu, šetria peniaze a nemusia vyžadovať obstarávanie

Príklad: Opakované použitie a renovácia nábytku v novej kancelárii (Verejná zdravotná služba Wales, Spojené kráľovstvo)

Viac informácií: [Modul 4: Hodnotenie potrieb](#)

Prehľad

Prístup GPP EÚ k nábytku

- Obstarávanie dreva z legálnych zdrojov
- Využívanie materiálov čiastočne alebo úplne vyrobených z obnoviteľných zdrojov (ako drevo)
- Stanovenie maximálnych hodnôt emisií VOC z nábytku a špecifických limitov na emisie formaldehydu pre panely na báze dreva a poťahové materiály.
- Obstarávanie trvanlivého nábytku vhodného na použitie, ktorý spĺňa požiadavky relevantných noriem EN
- Obstarávanie ľahko rozložiteľného, opraviteľného a recyklovateľného nábytku, na ktorý sa vzťahuje záruka

Kritériá GPP EÚ

Nábytok – publikované v roku 2017

Príklady:

- **Výberové kritériá (VK)** – kapacita uchádzača na zabezpečenie dodržiavania povinností vyplývajúcich z nariadenia EÚ o dreve
- **Technické špecifikácie (TŠ)** – uchádzač musí nábytok poskytnutý verejným obstarávateľom renovovať podľa špecifikovaných požiadaviek
- **Kritériá udeľovania (KU)** – body udelené, ak majú všetky panely na báze dreva mieru emisií formaldehydu ≤ 65 % ako definované limity
- **Doložky o plnení zmluvy (DPZ)** – dodávateľ by mal na požiadanie predložiť dôkazy preukazujúce súlad s nariadením EÚ o dreve

Všetky kritériá môžete nájsť na - [Kritériá GPP EÚ pre nábytok](#)

Overovanie

Overovanie dodržiavania kritérií GPP pre textílie

Čo žiadať?

- Protokoly o skúške/údaje získané z pozorovania
- Písomné záväzky/vyhlásenia
- Environmentálne značky/overenie treťou stranou
- Karty bezpečnostných údajov
- Popis zavedených systémov
- Návod na použitie/manuály
- Kópiu záruky

Kedy?

Overovanie dodržiavania kritérií GPP by sa malo overovať:

- Počas výberu (pri dvojstupňových postupoch),
- pri vyhodnocovaní ponúk uchádzačov a
- počas plnenia zmluvy.

Plnú verziu návodu kontroly nájdete na:
[Kritériá GPP EÚ pre nábytok.](#)

Overovanie

Príklady z kritérií

Nový nábytok TŠ1: Získavanie legálneho dreva pre výrobu nábytku. Všetko drevo použité v nábytku musí pochádzať z legálnych zdrojov v súlade s nariadením EÚ o dreve.

Overovanie: Vyhlásenie, že bolo použité iba drevo pochádzajúce z legálnych zdrojov.

Doložka o plnení zmluvy: verejný obstarávateľ má právo vykonávať náhodné kontroly a dodávateľ by mal na požiadanie poskytnúť dôkazy o súlade s nariadením.

Overovanie

Príklady z kritérií

Renovácia nábytku TŠ2: Odolné čalúnené poťahy

Uchádzač musí používať čalúnené poťahy, ktoré spĺňajú všetky požiadavky na fyzickú kvalitu stanovené v prílohe 1

Overovanie: uchádzač musí poskytnúť vyhlásenie od dodávateľa, ktoré je podporené relevantnými protokolmi o skúške (špecifikované v prílohe 1)

Poťahové materiály, ktoré boli označené **environmentálnou značkou EÚ** pre textil alebo **inou relevantnou značkou typu 1**, priamo spĺňajúce stanovené požiadavky, alebo používanie ekvivalentných metód sa považuje za spĺňajúce požiadavky

Trhová dostupnosť

Získavanie udržateľného nábytku

Environmentálna značka EÚ môže byť použitá na overenie 13 z 27 kritérií GPP, vrátane:

- TŠ5 Látky na kandidátskom zozname REACH
- TŠ4/7 Penotvorné látky
- TŠ5/8 Spôsobilosť na použitie
- TŠ6/9 Dizajn umožňujúci demontáž a opravu
- KU1/3 Čalúnené poťahy s nízkym obsahom zostatkových chemikálií

Mar 2018 – 38 výrobkov s environmentálnou značkou EÚ!

Ponuka nábytku s environmentálnou značkou EÚ je momentálne obmedzená. Bližšie informácie o dodávateľoch s licenciou nájdete na stránke [environmentálnej značky EÚ pre nábytok](#).

Na dôveryhodnosti záleží!

- Pre nábytok existujú aj iné environmentálne značky, ale ich kvalita sa môže líšiť – obstarávatelia by mali siahnuť po environmentálnych značkách „Typu I“, t.j. **overených treťou stranou a pridelených na základe nákladov počas životného cyklu.**
- **Viac o environmentálnych značkách nájdete v module 3 (právne aspekty)**

Používanie environmentálnych značiek pre GPP

Pridávanie ďalších kritérií do vášho tendru

Okrem overovania, environmentálne značky typu I môžu slúžiť ako zdroj dodatočných kritérií, pokiaľ sa **týkajú predmetu zmluvy**.

V prípade nábytku môžu byť všetky kritériá environmentálnej značky EÚ použité pri GPP.

Napríklad:

- ✓ *Kritérium 4*: plasty vyrobené s použitím vinylchloridu (VCM) sa nesmú používať v žiadnej časti nábytkárskeho výrobku.
- ✓ *Kritérium 6.4 (a)*: minimálne 10% obsahu podľa hmotnosti nerecyklovaných bavlnených vlákien v poťahových materiáloch by malo byť pestovaných podľa štandardov organickej výroby

Kritériá environmentálnej značky EÚ pre nábytok nájdete v

– [Rozhodnutí komisie 2016/1332/EÚ](#).

Právne predpisy podporujúce GPP

Povinnosti týkajúce sa všetkých dodávateľov

Výskyt chemických látok

- Spoločnosti majú povinnosti identifikovať a spravovať riziká spojené s chemickými látkami vyplývajúce z nariadenia REACH (ES) č. 1907/2009.
- Kritérium GPP TŠ5 (Vyhlásenie o látkach na kandidátskom zozname REACH) využíva túto právnu požiadavku.

Získavanie legálneho dreva

- Spoločnosti musia dodržiavať nariadenie EÚ č. 995/2010 v oblasti dreva, ktoré zakazuje import nelegálne ťaženého dreva do EÚ.
- Kritérium GPP TŠ1 (Získavanie legálneho dreva na výrobu nábytku) využíva tieto právne povinnosti na sledovanie pôvodu drevených výrobkov.

Ďalšie informácie

- Opakované použitie a renovácia nábytku v novej kancelárii - (Verejná zdravotná služba Wales, Spojené kráľovstvo)
- Nový nábytok s obehovým dizajnom - (Mesto Venlo, Holandsko)
- Zavedenie rámca udržateľného nábytku - (Štátna a mestská obstarávacia služba, Dánsko)

Pomocný program GPP

Pre ďalšiu podporu
ohľadom GPP,
kontaktujte
bezplatný

Pomocný program EÚ

Študijné materiály pre Európsku komisiu zostavili ICLEI - Miestne samosprávy za udržateľnosť
Autor modulu: ICLEI – Miestne samosprávy za udržateľnosť

Vlastník, Editor: Európska komisia, GR pre životné prostredie, 2019

Fotografie: s povolením Pixabay.com pod Creative Commons CCO

Upozornenie: Tieto študijné materiály sú orientačné dokumenty služieb Komisie a nemožno ich považovať za akokoľvek záväzné pre túto inštitúciu. Ani Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v mene komisie nenesie zodpovednosť za prípadné využitie informácií obsiahnutých v tomto dokumente.